

ОЯНДАЕ, КИ МОРО ТАҒЙИР МЕДИҲАД: ОЁ ИНСОН ҒУЛОМИ ТЕХНОЛОГИЯ МЕШАВАД?

Рахронова Мавлуда Сувон кизи

*ДТПИ. Омӯзгори кафедраи методикаи
таҳсилоти ибтидоӣ*

Email: mavludaraxmonova902@gmail.com

Рахмонкулова Дилфуза Фахридиновна

*Донишқадаи соҳибкорӣ педагогикаи
Деҳнав факултети педагогика равияи
таҳсилоти ибтидоӣ*

Email: dilfuza2005@gmail.com

Аннотатсия. Дар ин мақола масъалаи таъсири технологияҳои муосир ба ҳаёти инсон баррасӣ мегардад. Муаллиф ба таҳлили паҳлӯҳои мусбат ва манфии истифодаи технология диққати махсус дода, вобастагии инсон ба дастгоҳҳои рақамӣ, таъсири онҳо ба фикрронӣ, саломатӣ ва муносибатҳои иҷтимоиро мавриди омӯзиш қарор медиҳад. Ҳамчунин, дар мақола масъалаи аз даст надодани назорат бар истифодаи технология ва зарурати ташаққули фарҳанги дурусти истифодаи он таъкид мегардад. Дар натиҷа, хулоса бароварда мешавад, ки технология худ аз худ хатарнок нест, балки тарзи истифодаи он нақши ҳалкунанда дорад ва ояндаи инсон аз интихоби оқилонаи ӯ вобаста мебошад.

Annotatsiya. Ushbu maqolada zamonaviy texnologiyalarning inson hayotiga ta'siri masalasi tahlil qilinadi. Muallif texnologiyalardan foydalanishning ijobiy va salbiy jihatlariга e'tibor qaratib, insonning raqamli qurilmalarga qaramligi, ularning fikrlash jarayoni, sog'lig'i va ijtimoiy munosabatlariga ta'sirini yoritadi. Shuningdek, maqolada texnologiyadan foydalanishda nazoratni yo'qotmaslik, undan oqilona foydalanish madaniyatini shakllantirish zarurligi ta'kidlanadi. Xulosa qilib aytganda, texnologiya o'zi emas, balki undan foydalanish usuli muhim bo'lib, inson kelajagi uning ongli tanloviga bog'liqdir.

Annotation. This article analyzes the impact of modern technologies on human life. The author focuses on both the positive and negative aspects of technology use, highlighting human dependence on digital devices and their influence on thinking processes, health, and social relationships. The article also emphasizes the importance of maintaining control over technology use and developing a culture of responsible and conscious usage. In conclusion, technology itself is not dangerous; rather, the way it is used is crucial, and the future of humanity depends on individual conscious choices.

Дар ҷаҳони муосир технология ба як қисми ҷудонашавандаи ҳаёти инсон табдил ёфтааст. Агар чанд даҳсола пеш одамон бе интернет ва дастгоҳҳои рақамӣ зиндагии оддӣ доштанд, имрӯз бошад, зиндагиро бе онҳо тасаввур кардан қариб номумкин аст. Саволи асосӣ ин аст: оё ин пешрафт ба манфиати инсон аст ё тадричан ўро ба ғуломи худ табдил медиҳад?

Ҳар рӯз инсон бо технология рӯ ба рӯ мешавад. Аз лаҳзаи бедор шудан то хоб рафтан, телефон, компютер ва интернет ҳамсафари доимии мо гаштаанд. Мо хабархоро меҳонем, дар шабакаҳои иҷтимоӣ вақт мегузаронем, таҳсил мекунем ва ҳатто кор мекунем — ҳама тавассути технология. Ин, албатта, нишонаи пешрафт аст, аммо дар паси ин осонӣ як мушкили пинҳонӣ низ ҷой дорад.

Яке аз мушкилоти асосӣ вобастагии инсон ба технология мебошад. Бисёр одамон наметавонанд ҳатто чанд соат бе телефон бошанд. Агар интернет набошад, онҳо худро ноором ҳис мекунанд. Ин ҳолат нишон медиҳад, ки технология дигар танҳо як восита нест, балки ба як эҳтиёҷи равонӣ табдил ёфтааст.

Аз тарафи дигар, технология имкониятҳои бузургро низ фароҳам меорад. Бо ёрии он мо метавонем донишҳои нав омӯзем, бо одамони гуногун робита барқарор кунем ва ҷаҳонбинии худро васеъ намоем. Барои донишҷӯён ва хонандагон технология як воситаи муҳим барои таҳсил мебошад. Пас, мушкил дар ҳуди технология нест, балки дар тарзи истифодаи он аст.

Масъалаи муҳим ин аст, ки инсон бояд назоратро аз даст надихад. Агар мо вақти худро бе ҳадаф дар шабакаҳои иҷтимоӣ сарф кунем, агар фикрронии мустақили худро кам кунем ва танҳо ба маълумоти тайёр такя намоем, пас мо тадричан ба ғуломи технология табдил меёбем.

Илова бар ин, технология ба муносибатҳои иҷтимоӣ низ таъсири ҷиддӣ мерасонад. Имрӯзҳо муоширати рӯ ба рӯ кам шуда истодааст. Одамон бештар тавассути паёмҳо ва экранҳо сӯҳбат мекунанд. Ин метавонад ба сушт шудани робитаҳои инсонӣ ва кам шудани ҳиссиёт оварда расонад.

Бо вучуди ин, роҳҳои пешгирӣ вучуд доранд. Мо бояд истифодаи технологияро ба таври оқилона ба роҳ монем. Масалан, вақти муайян барои истифодаи телефон ҷудо кунем, бештар ба китобхонӣ ва муоширати зинда аҳамият диҳем ва кӯшиш кунем, ки технологияро ҳамчун воситаи истифода барем, на ҳамчун ҳадаф.

Хулоса

дар замоне ки технология бо суръати баланд рушд мекунад, масъулияти асосӣ бар дӯши ҳуди инсон меафтад. Технология метавонад ба мо дониш, имконият ва роҳҳои нави пешрафт диҳад, аммо дар баробари ин метавонад моро аз арзишҳои воқеӣ дур созад ва ба вобастагӣ кашад. Аз ин рӯ, муҳим аст, ки инсон ҳамеша хушёр бошад ва миёни истифодаи технология ва зиндагии воқеӣ тавозунро нигоҳ дорад. Танҳо дар он сурат мо метавонем аз имкониятҳои он ба таври дуруст истифода барем ва ояндаи

худро бо дастони худ бисозем. Зеро оянда на танҳо аз технология, балки аз интиҳоби оқилонаи инсон вобаста аст.

АДАБИЁТҲОИ ИСТИФОДАШУДА

1. Sherry Turkle Alone Together – Нью-Йорк, 2011.
2. Nicholas Carr The Shallows – Лондон, 2010.
3. World Health Organization – Ҳисоботҳо оид ба таъсири технология ба саломатӣ.
4. UNESCO – Маводҳо оид ба таълими рақамӣ ва ҷомеа.
5. Statista – Омори истифодаи интернет ва шабакаҳои иҷтимоӣ.
6. Манбаъҳои интернетӣ ва мақолаҳои илмӣ оид ба таъсири технология ба ҳаёти инсон.

Манбаъҳои интернетӣ

7. World Health Organization – <https://www.who.int>
8. UNESCO – <https://www.unesco.org>
9. Statista – <https://www.statista.com>
10. Pew Research Center – <https://www.pewresearch.org>
11. Harvard University – <https://www.harvard.edu>
12. Google Scholar – <https://scholar.google.com>
13. BBC News – <https://www.bbc.com>
14. National Geographic – <https://www.nationalgeographic.com>